

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia literatury staropolskiej i oświecenia: kultura i obyczaje

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska (K) Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil praktyczny		Cykl dydaktyczny 2025/26 Kod zajęć 13FPKS.11HS.14781.25 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne
Koordynator zajęć	Agnieszka Raubo	
Prowadzący zajęcia	Agnieszka Raubo	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zaznajomienie z arcydziełami i ważnymi dziełami literatury polskiej epok staropolskich i oświecenia
C2	rozwijanie umiejętności dostrzegania związków dzieł literatury polskiej epok staropolskich i oświecenia z różnymi formami kultury i obyczajowości wieków dawnych

Wymagania wstępne

podstawowa wiedza z zakresu historii Polski i Europy (do Kongresu Wiedeńskiego); podstawowa - na poziomie maturalnym -

wiedza z zakresu dziejów literatury i kultury.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna teksty literackie reprezentatywne dla epok staropolskich i oświecenia oraz ich związki z kulturą i obyczajowością epok dawnych	FPK_K1_W03, FPK_K1_W04, FPK_K1_W08, FPK_K1_W14	Egzamin ustny
W2	zna i charakteryzuje kluczowe zjawiska kultury i obyczajowości wieków dawnych, stymulujące rozwój literatury oraz kultury w epokach staropolskich i oświeceniu	FPK_K1_W14	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Dostrzega i potrafi scharakteryzować związki literatury, kultury i obyczajowości epok staropolskich i oświecenia	FPK_K1_U05	Egzamin ustny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Wykazuje się wrażliwością i zrozumieniem roli wiedzy o związkach literatury, obyczajowości i kultury rodzimej w budowaniu tożsamości zbiorowej i rozwijaniu więzi społecznych	FPK_K1_K03	Egzamin ustny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Obyczajowość dworska w wiekach dawnych - wprowadzenie do problematyki.	W2, U1, K1	Wykład
2.	Obyczajowość dworska w świetle literatury parenetycznej średniowiecza i odrodzenia.	W1, W2, U1, K1	Wykład
3.	Obyczajowość ziemiańska od epoki staropolskiej do oświecenia.	W1, W2, U1, K1	Wykład
4.	Pojęcie sarmatyzmu - uwarunkowania historyczne, charakterystyka i wprowadzenie do problematyki.	W2, U1, K1	Wykład
5.	Wzory osobowe w kulturze sarmackiej: homo ludens i homo militans.	W1, W2, U1, K1	Wykład
6.	Kultura sarmatyzmu: moda i malarstwo portretowe.	W1, W2, U1, K1	Wykład
7.	Kultura sarmatyzmu: obyczaje pogrzebowe, portrety trumienne.	W1, W2, U1, K1	Wykład
8.	Kultura umysłowa dawnej Polski: między wiedzą średniowieczną a nauką nowożytną.	W1, W2, U1, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Praca z tekstem, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Aktywność podczas zajęć oraz zdanie egzaminu. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM: bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne dobry (db; 4,0): dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne

Literatura

Obowiązkowa

1. Długie trwanie kultury staropolskiej. Ustanowienia, praktyki, rekonstrukcje - szkice ofiarowane profesorowi Markowi Prejsowi. Red. A.Arendt, A. Jakóbczyk-Gola, I. Piotrowski. Warszawa 2022.
2. Bystróż S., Dzieje obyczajów w dawnej Polsce. Warszawa 1994.
3. Outram D., Panorama Oświecenia. Warszawa 2008.

Dodatkowa

1. Bogucka M., Staropolskie obyczaje w XVI-XVII wieku. Warszawa 1994.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie do egzaminu	15
Przygotowanie do zajęć	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPK_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozumienia roli wiedzy o języku, literaturze i kulturze rodzimej w budowaniu tożsamości zbiorowej i rozwijaniu więzi społecznych
FPK_K1_U05	Absolwent/ka potrafi wykorzystać elementarne umiejętności badawcze i praktyczne (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie, prezentacja i wdrożenie wyników), pozwalające na rozwiązywanie typowych zadań/problemów w obrębie profesji związanych z wykształceniem polonistycznym
FPK_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane teorie i metodologie badań literackich i językowych
FPK_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich, właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w obrębie literaturoznawstwa i językoznawstwa
FPK_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie najważniejsze idee filozoficzne i estetyczne stymulujące rozwój humanistyki, a zwłaszcza literatury i języka
FPK_K1_W14	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę związków kultury, literatury i sztuki polskiej z historią, kulturą, literaturą i sztuką powszechną z ukierunkowaniem na zastosowania praktyczne w wybranych sferach działalności twórczej, kulturalnej, edukacyjnej, medialnej i/lub promocyjno-reklamowej